

Igor Martinjak

Fakultet filozofije i religijskih znanosti
Sveučilište u Zagrebu
i.martinjak@ffrz.unizg.hr

Egzistencija i predikacija u fikcijskom diskursu

U izlaganju razmatram problem istine u fikcijskom diskursu, koji proizlazi iz napetosti između dviju široko prihvaćenih intuicija: s jedne strane, smatramo da su neki iskazi o fikcijskim likovima istiniti, dok s druge strane smatramo da takvi likovi ne postoje. Polazeći od (neo)quineovskog metaontološkog okvira, analiziram glavne strategije kojima se pokušava pomiriti taj semantičko-ontološki rascjep i objasniti mogućnost istinite predikacije o nepostojećemu. U prvom dijelu, prikazujem klasične teorije iz 20. stoljeća: realističke pristupe koji postuliraju posebne vrste entiteta te antirealističke teorije koje nastoje izbjeći ontološku obvezu reinterpetacijom fikcijskih iskaza. U drugom dijelu, fokus se prebacuje na suvremene rasprave, osobito na artefaktualizam, koji fikcijske likove razumije kao apstraktne mentalne artefakte, te na fikcionalizam, koji fikcijski diskurs tumači kao oblik jezične igre. U zaključku razmatram neke međusobne prigovore ovih pozicija, posebice u pogledu tzv. metafikcijskih iskaza te sugeriram kako se fikcionalizam može dalje braniti.